

Uunga suliarineqarpoq

**Namminersorlutik Oqartussat,
Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik**

Allaaserisap suussusaa

Nalunaarusiaq

Ulloq

Marts 2020

ILANNGUSSAQ 5:

TASIILAMI NUTAAMIK MITTARFILIORNISSAMI

PERIARFISSAT PILLUGIT ALLAATIGISAQ

TASIILAMI NUTAAMIK MITTARFILIORNISSAMI PERIARFISSAT PILLUGIT ALLAATIGISAQ

Saqqummiussaq **12.1**
Ulloq **31.03.2020**
Suliarinnittoq **FBK, JCS**
Misissuisoq **ERK, FBK**

IMARISAA

1.	SULINIUTIP TUNULIAQUTAA	1
2.	ANGALLANNERUP AAQQISSUUSsaanera, ANNERTUSSUSEQ SIULITTUULLU	2
3.	ANINGAASAQARNEQ PILLUGU MISISSUEQQISSAARNERIT	4
4.	SANAARTORNISSAMI ANINGAASALIISSUTIT	5
5.	INGERLATSINERMI MISSINGERSUUTIT	12
6.	MISSINGERSUUTINI ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ	16
7.	INUIAQATIGIIT ANINGAASAQARNERINIK MISISSUEQQISSAARNEQ	19
8.	EQIKKAANEQ	24

1. SULINIUTIP TUNULIAQUTAA

Nuummi Ilulissanilu Imarpik qulaallugu nutaamik mittarfiliortitsinissat kiisalu Kujataani nunap immikkoortortaani mittarfissatut Qaqortumi nutaamik mittarfiliortitsinissaq kiisalu Qeqertarsuup Tunuani Kujataanilu qulimiguulinnut mittarfinnut tallimaasunut naannerusunik taartissatut mittarfiliortitsinissat pillugit misissuinerit arlaqartut, Namminersorlutik Oqartussat 2015-imi aallartitippaat. Imarpik qulaallugu mittarfissat taakku marluk 2019-p naanerani sanaartorlugit aallartinneqarput.

Tamatuma saniatigut Nunatta kangiani nunap immikkoortortaani Tasiilami nutaamik mittarfiliortoqassasoq, ullutsinnilu Kulusuk Nerlerit Inaallu aqqusaarlugit illoqarfinnut angalatitsisarnerit pinnagit Ittoqqortoormiinit illoqarfinnut toqqaannartumik timmisartuussisoqartalernissaa pillugu nutaamik mittarfiliortoqassasoq politikikkut kissaatigineqarpoq.

Ullutsinni Tasiilap eqqaanut angalasut 52 %-it missaat Tasiilamukartarnerat, nunap immikkoortortaani mittarfiup Kulusummiit Tasiilamut nuunnarneqarnerani tunuliaqutaavoq. Taamaalilluni akunnittarneq Kulusummiit Tasiilamut nuunneqarpat angallannermi suliat annertuumik ikilissinneqarsinnaapput, tamatumalu kingunerisaanik billetsinut akigitat appasinnerulissapput, soorluttaaq angalasut sivikinnerusumik angalasalissasut. Tassunga ilanngullugu angallannerup nutaamik aqqissuunneqarneratigut ilaasut apuuffissaminnut Tasiilamut toqqaannartumik timmisartumik angalasalissammata, Kulusuup Tasiilallu akornanni akunnittarneq pillugu kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutitut sipaarutaassaaq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik naapertorlugi Kulusummi innuttaasut 2018-imi 205-iupput, arlaqartullu mittarfimmi sulillutillu takornarialerisarlutik. Mittarfiup Tasiilamut nuunneqarneratigut ingerlatat taakku, suliffiillu taakkununga atasut ikilissapput, malitsigisaanillu innuttaasut ikilissasut ilimagineqartariaqarluni, taamaalilluni aamma Kulusummiit Kulusummullu angallanneq aamma annikillissalluni. Taamaakkaluartoq Tasiilamut toqqaannartumik timmisartuussisoqartalerneratigut takornariartartut amerlissasut, taamaalillunilu aamma Tasiilami takornarialerineri suliffiit amerlissasut naatsorsuutigineqarpoq.

650 meterinik aamma 799 meterinik takitigisunik asfaltigaanngitsunik mittarfiliortoqassasoq eqqarsaatigineqarpoq, sulialli eqqarsaatigiinnarlugit mittarfiit taamak takitigalutillu taamak qalliuilersukkat, ilaatigut Nuummur, ilaatigullu Islandimut Islandimiillu atorineqartartunik Dash 8-200-nik miffigineqarsinnaanngillat. Mittarfinnut asfaltigaanngitsunut 650 imaluunniit 799 meterinik takitigisunut Dash 6, Twin Otterit mittassappata, ilaasut/nassatat oqimaassusiinut aamma killiliisoqartariaqarpoq. Pingaartumik Islandimiit takornariartartut eqqarsaatigalugit, ilaasussanut naammattunik inissaqartitsinissaq qulakkeerniarlugi, Dash 8-200-t atorineqarsinnaassasut pingaarutilittut isigineqarpoq. Taamaattoqassappat mittarfik asfaltigaasoq minnerpaamik 799 meterinik takitigisariaqarpoq.

Suliassat, sanaartornermut tunngasut, aningaasaqarnerlu eqqarsaatigalugit Kulusummi mittarfik Tasiilamut nuunneqarsinnaanersoq, periarfissat pillugit allaatigisami matumani malitsigisaanik misissussallugu siunertaavoq. Misissueqqissaarnermi periarfissat sisamat sanilliunneqarput:

Periarfissaq 0: Kulusuup nunap immikkoortortaani mittarfiunerata kiisalu Tasiilap Kulusuullu akornanni aamma Tasiilap eqqaani nunaqarfinnut sisamaasunut qulimiguulimmik timmisartuussisarnerup ingerlaannarnissaa. Tamanna tunngaviummik periarfissaavoq, misissueqqissaarnermilu Tasiilami nutaamik mittarfittaarnissamut ataqatigiissinneqassalluni.

Periarfissaq 1: Dash 8-200-t timmisartuussisinnaanngorlugit, asfaltigaasumik 799 meterinik takitigisumik mittarfiliortoqassaaq.

Tasiilap, Tasiilallu eqqaani nunaqarfinnut sisamaasunut qulimiguulimmik suli timmisartuussisoqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Kulusummi massakut mittarfik matuneqassaaq, Kulusummilu qulimiguulinnut mittarfiliortoqassalluni. Kulusummi qanga qulimiguulinnut mittarfiusimasup ullutsinni atugassarititaasunut naammassinnissinnaanngimmat atoqqinneqarsinnaanngilaq.

Periarfissaq 2: Asfaltigaanngitsumik 1.199 meterinik takitigisumik Tasiilami nunap immikkoortortaani nutaamik mittarfiliorneq. Kulusummi asfaltigaanani massakut mittarfik taamak takitigivoq. Mittarfik 80 meterinik silitsigisariaqarpoq (mittarfiup, isumannaallisaanermullu immikkoortitat silissusaat), mittarfiullu isuini isumannaallisaanermut (RESA) immikkoortitsisoqassanngilaq.

Tasiilap, Tasiilallu eqqaani nunaqarfinnut sisamaasunut qulimiguulimmik suli timmisartuussisoqartassasoq, periarfissami matumani aamma naatsorsuutigineqarpoq. Kulusummi massakut mittarfiusoq matuneqassaaq, Tasiilamiillu tikinneqartartussamik Kulusummi qulimiguulinnut mittarfiliortoqassalluni.

Periarfissaq 3: Asfaltigaanngitsumik 1.500 meterinik takitigisumik Tasiilami nunap immikkoortortaani nutaamik mittarfiliorneq. Isumannaallisaanermut tunngasut ilanngullugit mittarfik 150 meterinik silitsigissaaq, isuiniilu isumannaallisaanermut immikkoortitsisoqassasoq naatsorsuutigineqarluni.

Tasiilap, Tasiilallu eqqaani nunaqarfinnut sisamaasunut qulimiguulimmik suli timmisartuussisoqartassasoq, periarfissami matumani aamma naatsorsuutigineqarpoq. Kulusummi massakut mittarfiusoq matuneqassaaq, Tasiilamilu mittarfittaamit tikinneqartartussamik Kulusummi qulimiguulinnut mittarfiliortoqassalluni.

2. ANGALLANNERUP AAQGISSUUSsaanera, ANNERTUSSUSEQ MISSINGERSUUTILLU

2.1 Angallannerup aaqqissuussaanera

Ullutsinni Nuummiit Islandimiillu timmisartut Kulusummut mittarput, Kulusummiillu Kulusummullu qulimiguulimmik timmisartuussisarnermi Tasiilaq akunnittarfiulluni. Imaappoq, Isortumit, Tiilerilaamit, Kuummiut, Sermiligaamillu siumut utimullu angalasut tamarmik Tasiilamut akunnittarput.

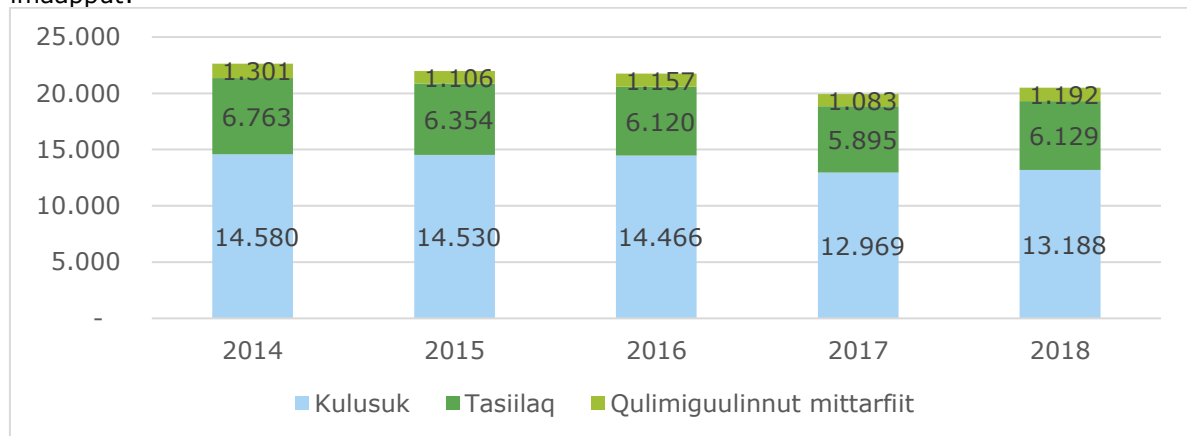
Tasiilap Kulusuullu akornanni akunnittariaqartarnek patsisaalluni mittarfiup taamatut aaqqissuussaanera billestinut akitsorsaataavoq, soorlutaaq Tasiilamiit nunaqarfinniillu Kalaallit Nunaata Kitaanut utimullu angalasut, imaluunniit Islandimut utimullu, immaqalu Danmarkimut ingerlaqqillutik angalasut sivisuumik angalasariaqartartut.

Takussutissiaq 1: Massakut timmisartumik, qulimiguulimmillu timmisartuusseriaaseq

2.2 Angallannerup annertussusaa missingersuutillu

Kulusummi, Tasiilami, eqqaanilu nunaqarfinni qulimiguulinnut mittarfinit ilaasut amerlassusii imaapput:

Takussutissiaq 2: Kulusuup/Tasiilap eqqaanit 2014-imit 2018 tikillugu ilaasut

Aallerfik: Mittarfeqarfii

Takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaasutut, pingaartumik ukiut kingulliit marluk angalasut appariartuaalaarsimapput.

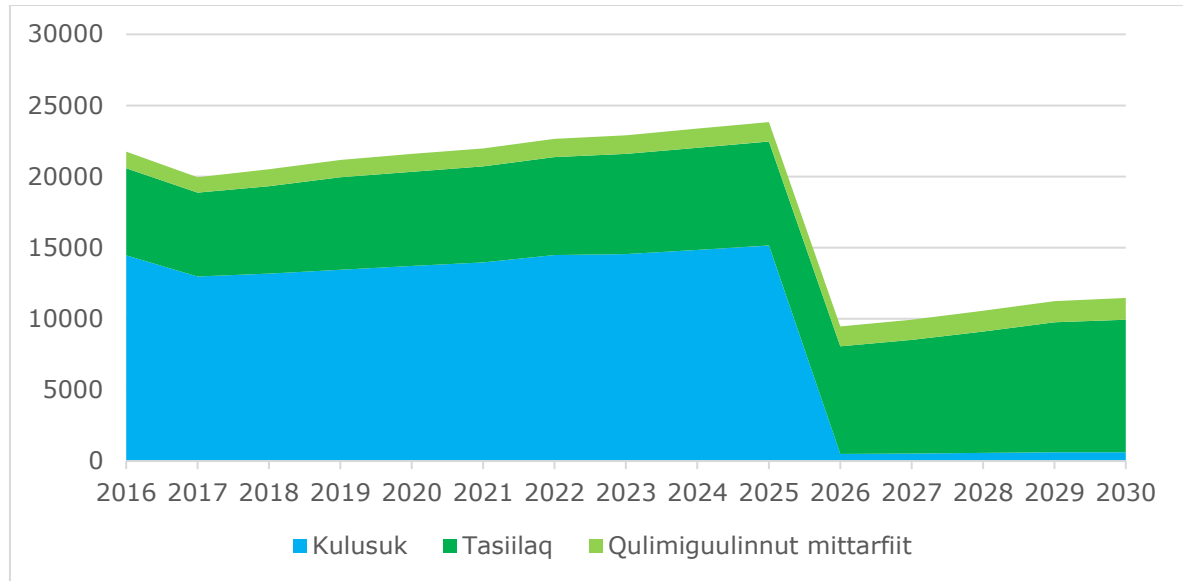
2.3 Angallannerup ineriartornera

Nutaamik mittarfiliornikkut Tasiilap Kulusuullu akornanni akunnittoqartarunnaassammat, Kulusummi ullumikkut angalanermut sanilliukkaanni angalanerit affaannapajaanngussapput. Tamatuma kingunerisaanik oqaatigineqareersutut angalasut angalanerminni aningaasartuutigisartagaat appassapput, sivikinnerusumillu angalasalerlutik, kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutit appassapput, aammali ilaasartut ikilinissaat, aallarnermilu akiliutaasartut apparnissaat patsisaalluni Mittarfeqarfii isertittagaat annikillissallutik. Ilutigalugu assartuinnermi suliasat ikilinerisigut, timmisartunik ingerlatsisut kaaviiartittakkatik, iluanaarutigisartakkatillu annaassavaat.

Siuliani oqaatigineqareersutut, Kulusummi mittarfik matuneqarluni Kulusuup eqqaani qulimiguulinnut mittarfiliortoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Kulusummi ullumikkut innuttaasut 205-t missaanniipp¹, arlaqartullu mittarfimmi sulillutillu takornarialerisarlutik, mittarfillu Tasiilamut nuunneqassappat sulisut ikilissallutik. Taamaattumik innuttaasut kiserngoruttut Kulusuup Tasiilallu akornanni angalasarnissaanni, kiffartuussinissamik isumaqatigiissut naapertorlugu sapaatip akunneranut taamaallaat ataasiarluni-marloriarluni timmisartuunneqartarnissaannut tunngavissaqassaaq. Assinganik nunaqarfii sinnerinut angallassinermi, angallattut ukiumut 500-t missaanniissasut ilimagineqarpoq.

Angalanermi aningaasartuutit annikillinerisigut, tikitassallu tikikkuminarsinerisigut ukiumut nalinginnaasumik 2 %-imik amerlisassasut, Tasiilamilu mittarfittaap ammarneranit ukiut pingasut siulliit 5 %-imik amerlisassasut naatsorsuutigineqarpoq. Taamaalilluni angallanneq tulliuuttut isikkoqassanganneqarpoq:

¹ Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, innuttaasut 2018

Takussutissiaq 3: Ilaasut amerlassusii aallaavigalugit angallattussatut ilimagisat

Air Greenlandip Air Iceland Connects-illu akigititassai, angallassinissamilu pilersaarutissaat kiisalu Islandimit Tasiilamut eqqaanullu takornariartartussat apequtaallutik, mittarfiup ammarneraniit angalasut suli amerlanerusinnaapput. Tasiilamut takornariartartut pingaartumik amerlissasut, Tasiilallu eqqaanut angalassagaanni qaavatigut aningaasartuutaassammat Tasiilap eqqaanut takornariartartut ikinnerussasut ilimanarpoq. Oqaatigineqassaarli, WoW Airip annertusaaneratiqut, malitsigisaanillu 2019-imi marsip qaammataani akiliisinnaajunnaarneratiqut, Islandimiit takornariartartut ukiut kingulliit nikerartorujussuunikuummata.

3. ANINGAASAQARNEQ PILLUGU MISISSUEQQISSAARNERIT

3.1 Misissueqqissaarnerit suuneri

Kulusummi nunap immikkoortortaani mittarfik Tasiilamut nuunneqassappat aalajangiinissami naammaginatut tunngavissaqarnissaq anguniarlugu, tulliuttumi immikkoortuni sisamani aningaasaqarneq pillugu misissueqqissaarnerit saqqummiunneqarput.

- Periarfissanut taakkununga sisamaasunut (tunngaviumik periarfissaq kiisalu Tasiilami periarfissat nutaat ilanngullugit) sanaartornissami aningaasaliinissat immikkoortoq 4-imi saqqummiunneqarput. Periarfissat taakku pingasut piviusunnagortinneqassappata qanoq akeqassanersoq kiisalu piffissaliussa qanoq aallaavigalugu sanaartorneqarsinnaassanersut immikkoortumi allaatigineqarpoq.
- Ingerlatsinermit missingersuutit, imaappoq Tasiilami Kulusummilu mittarfimmik ingerlatsinermit isertitassatut tunngavissat suussanersut, aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut immikkoortoq 5-imi allaatigineqarput.
- Sanaartornissamut ingerlatsinissamilu ukiumut ataatsimullu akiliisinnaassuseqarnissamut pisariaqartinneqartut nassuiaatigineqarlutik, immikkortoq 6-mi missingersuutitigut aningaasaqarnermik misissueqqissaarneruvoq. Tasiilami mittarfimmik nutaamik ingerlatsinissaq, imaluunniit periarfissatut Kulusummi mittarfimmik ingerlatsinissami naammattunik aningaasassaqaarnissaq misissueqqissaarnerit taanna qulakkeerinneqataassaaq.
- Siuliani eqqaaneqarlutik aningaasaliinissat kiisalu ingerlatsinermit isertitat, ingerlatsinermilu aningaasartuutit ullutsinni nalinganut naatsorsorlugu inuiaqatigiit

aningaasaqarnerat immikkoortoq 7-imi misissueqqissaarneqarpoq. Piffissatigut, angalanermilu aningaasartuutit sipaarneqartut misissueqqissaarnermi matumani aamma ilanngunneqarput. Kulusummi nunap immikkoortortaani massakut mittarfiumut sanilliullugu, Tasiilami mittarfissamut suliniutip naliliiffiqineqarnissaanut misissueqqissaarneq taanna tunngavissiivoq

4. SANAARTORNISSAMI ANINGAASALIISSUTIT

Periarfissani 0-mit 3-mut misissueqqissaarnerup nalaani Kulusummi Tasiilamilu sanaartornissami aningaasalliinissat pisariaqartutut isigineqartut, immikkoortortumi matumani nassuiaatigineqarput.

4.1 Periarfissaq 0: Kulusuup nunap immikkoortortaani mittarfittut ingerlaannarnissaa

Massakut Kulusuk akunniffiusarfittut ingerlaannarluni angallannermi aqqissuussaaneq ullumikkutut ingerlaannassappat, ukiut qulit missaata iluini mittarfimmumt assigiinngitsutigut aningaasaliisoqartariaqarpoq. Tamatuma saniatigut Tasiilami qulimiguulinnut mittarfimmumt annikinnerusumik sanaartornermi aningaasaliisoqartariaqarpoq. Ukiut qulit tulliit sanaartornissamut katillugit 45,0 mio. koruuninik ataatsimut aningaasaliisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

4.2 Periarfissaq 1, 2 aamma 3, Tasiilami mittarfittaassap inissimaffigisinnaasai

Tasiilami mittarfiliornissaq siunertaralugu, siunnersortaalluni suliffeqarfik Mannvit pingasunik nalunaarusiaqarpoq:

- Mannvit: East Greenland Airports – Status Report, Tasiilaq – June 2017
- Mannvit: East Greenland Airports – Field Survey, Tasiilaq – July 2017
- Mannvit: East Greenland Airports Project – Airport in Tasiilaq – Option Study – November 2017

Nunap ilusaata ersarinnerusumik misissorneqarnera, mittarfiup nalaani pallinneqaqqusaanngitsut, silamut tunngasut kiisalu mikkiartornermi aallarnermilu atortut atorneqarsinnaasut nalunaarusiarineqarput.

Tasiilaq eqqarsaatigalugu avannaatungaani nunatat marluk, kujataatungaani nunataq ataaseq nalunaarusiani immikkut sammineqarput. Nunap ilusaa, pingaartumillu sumiissusersiutit malillugit aallarnermi mikkiartornermilu periarfissalunnera patsisaalluni, mittarfik sumiiffinni allani sanaartorneqarsinnaanngilaq.

Misissueqqissaarnerit allat ISAVIA-mit suliarineqarput, mittarfiliorfigineqarsinnaasunilu taakkunani pingasuni sumiissusersiutit malillugit periusiusinnaasut taakku nalilersornikuuaat. Misissueqqissaarnerit taakku takutippaat, (erseqqarissutsip pitsaalluinnartuunissaa pillugu piumasaqaataasoq) patsisaalluni, avannaatungaani mittarfiliorfigineqarsinnaasut sumiissusersiutit malillugit timmisartornermi atorneqarsinnaanngitsut.

Kujataatungaani mittarfiliornermi kujataatungaani mikkiartornermi NDB (Non-Directional Beam/ikke-retningsbestemte radiofyr/radiofyr), sumiissusersiutit malillugit mikkiartortoqarsinnaavoq, aammali 1.000 fod-inut piumasaqaaserneqassasoq (imaappoq, mikkiartornermi isikkivigissaassasoq).

Ilanngullugu ISAVIA-p erseqqissaatigaa, kangerlummi illuttut qaqqaqarluni kangerluup nerukinnera minnissamik aquttup taamaatitsiinnarnissaanut ajornakusoortitsissasut, silarlutsillugumi timmisartup mikkiartornerani timmisartuq aalasinnaammatt, silarluttumilu timmisartuq qulaavaanngikkuni mittarfimmut allamut mikkiartortariaqartassammat.

Mannvitip ISAVIA-llu misissueqqissaarneri tunuliaqutaralugit, Tasiilami mittarfittaamut timmisartuussisarnissaq unammillernartoqassaaq, silalu ersernerlutsillugu mittarfimmut allamut mikkiartortariaqaratarsinnaanissamut naammattumik orsusaqarnissaq timmisartuussisumit qulakkeerneqartariaqarluni. Massakkut Kulusummi mittarfimmut sanilliukkaanni, timmisartut tikittartut ikinnerulersinnaapput.

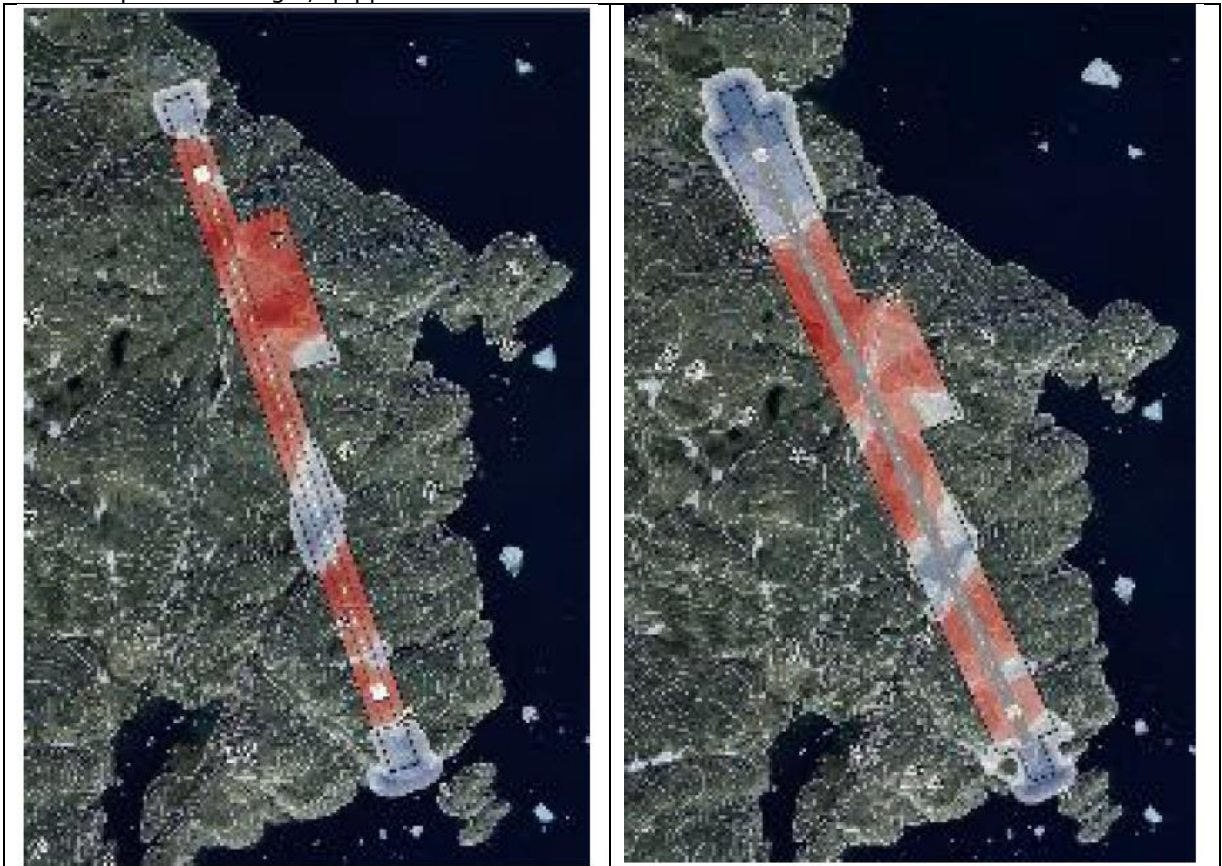
Kujataatungaani mittarfiliorsinnaanermi, mittarfiit takissusissaanut periarfissat pingasuupput:

- Mittarfik 799 meteri
- Mittarfik 1.199 meteri
- Mittarfik 1.500 meteri

Dash 8-200 missinnaaqullugu mittarfik 23 meterinik silitsigissaaq.

Dash 8-200-nik timmisartuussisarnerni mittarfik 650 meteri atorreqarsinnaanngimmat, taanna isiginiarneqanngilaq.

Mittarfik 1.199 meteriunissaanut kiisalu mittarfiup 1.500 meteriunissaanut periarfissat pillugit Mannvitip takussusiugai, quppernermi tullermi takukkit.

Takussutissiaq 4: Tasiilami nutaamik mittarfiliorniarnermi 1199 x 80 kiisalu 1500 x 150 meterinik mittarfiliorfiusinnaasut, matumani qaartiterinissat immiinissallu ilanngullugit. Aappalaartumik qalipaasikkat qaartitigassaapput, tungujortumillu qalipaasikkat immigassaallutik.

Mittarfiup isuini isumannaallisaanermut immikkoortitsinani kiisalu mittarfimmut isumannaallisaanermullu immikkoortitat 80 meteriutillugit mittarfik 799 meterinik kiisalu 1.199 meterinik takitigisut kiisalu mittarfimmi isumannaallisaanermut immikkoortitat 150 meteriutillugit, isuinilu isumannaallisaanermut immikkoortitsilluni mittarfik 1.500 meterinik takitigisoq tulluuttumi sammineqarput.

4.3 Periarfissaq 1 aamma 2, mittarfiup qalliutissaa

Sanaartornissamut aningaasaliissutissat aserfallatsaaliinissarlu kiisalu mittarfik masattoq sermersimasorlu isiginarlugit mittarfik ujaraaqqanik qalligaaguni imaluunniit asfaltikkamik qalligaagunipitsaanerussanersoq Rambøllip MIT suleqatigalugu nalilersorpaa.

Mittarfimmut asfaltigaanngitsumut aningaasaliissutissanut sanilliukkaanni, mittarfik 799 meterinik takitigisoq asfalterneqassappat 15 mio. koruuninik, 1.199 meterinik takitigisoq asfalterneqassappat 20 mio. koruuninik, 1.500 meterinillu takitigisoq asfalterneqassappat 25 mio. koruuninik akisunerussasoq ilimagineqarpoq. Kisianni mittarfimmut asfaltigaanngitsumut sanilliullugu mittarfimmut asfaltigaasumut aserfallatsaaliinermi aningaasartuutit annikinnerussapput, taamaakkaluartorli mittarfimmut asfaltigaasumut aningaasaliinissamut tamanna nalimmassaataanngilaq.

	Mittarfik 799 m. (Asfaltigaq)	Mittarfik 1.199 m. (Asfaltigaanngitsoq)	Mittarfik 1.500 m. (Asfaltigaanngitsoq)
Mittarfik asfaltigaanani 799 meteriusoq, asfalterneqassappat qaavatigut aningaasaliissutissat	15.000.000		
Mittarfiup asfaltigaasup ukiumut aserfallatsaalineqarnera	50.000		
Mittarfiup asfaltigaanngitsup ukiumut aserfallatsaalineqarnera	230.000	306.000	382.000
Aningaasaleeqqinneq, imaappoq mittarfiup asfaltigaanngitsup ukiut qulikkaarlugit qalleqqinneqartarnera		2.500.000	3.125.000

Tabel 1: Mittarfiup asfaltigaanngitsup, asfaltigaasullu nalilerneqarnissaanni nallersuussineq (Kr.)

Ukiutum aserfallatsaaliinermi aningaasartuutitut tapertaliullugu, mittarfiup ukiuunerani ullut tamaasa aputaajarneqartarnissaa nalilersussallugu pingaaruteqarpoq. Mittarfimmut asfaltigaasumut sanilliullugu mittarfik asfaltigaanngitsoq tamakkerluni sermersimatillugu timmisartup kigaallannissaa ajornannginnerusarpoq/sukkanerusarpoq – taamaattorli aserfallatsaaliinermi aningaasartuutaalluni graderi atorlugu ujaraaqqat tikillugit sermiarneqartariaqartarluni. Mittarfimmut asfaltigaanngitsumut sanilliullugu, mittarfimmi asfaltigaasumi ingerlatsinermi aningaasartuutit annertunerusarput (sweeperbørst, sermiiatit, UREA/AVIform) – uani timmisartup kigaallannissaanut atugassarititaasut pitsaasuunissaat qulakkeerniarlugu.

Air Greenlandip erseqqissaatigaa, timmisartut ujaraaqqanik eqqortinnissaat pinngitsoortinniarlugu, pingaartumik ilaatigut attartornernut napparsimasunillu angallassinermi atorneqartartut King Airit eqqarsaatigalugit, mittarfiit asfaltigaasut kissaatiginerullugit.

Eqikkaraanni imaappoq, aningaasaliinissaq eqqarsaatigalugu mittarfik asfaltigaanngikkuni pitsaanerussasoq. Taamaakkaluartorli Dash 8-200-nik timmisartuussinermi timmisartup minnermini kigaallaffissaa naammassinnaaqullugu, mittarfik asfaltigaalluni 799 meteriusariaqassaaq. Taamaalilluni tulluuttumi naatsorsuutini, mittarfik naannerusoq 799 meterinik takitigisoq asfaltigaassasoq, mittarfiillu takinerit 1199 aamma 1500 meterinik takitigisut asfaltigaassanngitsut eqqarsaatigineqarpoq.

4.4 Periarfissat 1-3: Tasiilami mittarfiliornissap qanoq naleqassangatinnera

Periarfissaq 1 aamma 2:

Mittarfik asfaltigaalluni 799 meterinik takitigisoq periarfissaq 1-imi sanaartorneqassaaq, mittarfiillu asfaltigaanani 1.199 meterinik takitigisoq periarfissaq 2-mi sanaartorneqassalluni. Mittarfik 23 meterinik silitsigissaaq.

Mittarfiit taamak takitigisut, Nuummumut Islandimullu angalasinnaasunik Dash 8-200-nik miffiqeqarsinnaapput.

Periarfissaq 3:

Mittarfik asfaltigaanani 1.500 meterinik takitigisoq, 30 meterinillu silitsigisoq periarfissaq 3-mi sanaartorneqassaaq. Nunniukkami minnerpaamik 1620 meterinik takitigisumi, 150 meterinillu silitsigisumi mittarfik sanaartorneqassaaq. Nunniukkap isui tamarmik isumannaallisaanermut immikkoortitsilluni saniatigut 90 meterinik tallisneqassapput.

Mittarfik taamak takitigisoq Dash 8-200-nik miffigineqarsinnaavoq, aamma timmisartunit anginerusunit nassatatigut/ilaasutigut oqimaassutsikkut killiligaasunik Dash 8-Q400-nit miffigineqarsinnaassaaq.

Takussutissiaq 5: Mittarfiup sinaani 150 meternik isumannaallisaanermut immikkoortitaqarluni, isuinilu isumannaallisaanermut immikkoortitaqarluni 1.500 meterinik takitigisoq

Mittarfittaassamut periarfissani taakkunani pingaasuusuni sanaartornissap qanoq naleqarnissaanik naliliinermi Mannvitip nalunaarusiai kiisalu suliniutinut assingusunut Rambøllip misilittagai aallaavigineqarput. Pingaartumik Paamiuni mittarfik mittarfiliornerni kingulliulluni sanaartorneqartoq, matumanilu sanaartorneqarnerani naatsorsuutit Mittarfeqarfiit atorsinnaasatut tunniunniukuusaannut sanilliunneqarpoq. Paamiuni sanaartortoqarnerani sanaartornermi naatsorsuutit agguataarneqarnerat malillugu, sanaartornissami aningaasartuutissat qanoq naleqassanersut nalilerneqarpoq.

Naliliinerni tunngavigisat tamakkiinatik qaartiterinissami immiinissamilu atugassat kisimik tunngavigineqarmata, naliliinerit tamakkiisuunngillat.

Kulusummi naliliinerni, Kulusummi qulimiguulinnut mittarfiliornissami aningaasartuutissat ilanngunneqarput.

Sanaartornissami aningaasartuutit	P1: 799 meteri asfaltigaq	P2: 1.199 meteri asfaltigaanngitsoq	P3: 1.500 meteri asfaltigaanngitsoq	Sanaartornissap aallartinnera (ukioq)	Sanaartorfik (# ukiut)	Nalikilliineq (# ukiut)
Kulusuk	15	15	15	-	-	-
Qulimiguulinnut mittarfiliorneq	2	2	2	2025	1	30
Ingerlatsinermit atortussat	11	11	11	2025	1	20
Timmisartunut sullissinermit, orsiinissamilu atortut	2	2	2	2025	1	20
Tasiilaq						
Entrepreneurit aningaasartuutissaat	241	291	569	-	-	-
Nunami, qaqqamilu suliaqarnerit	64	85	220	2023	3	-
Aqqusineq, biilnut inissiivik, sanaartorfigissaanerlu	8	10	10	2023	3	50
Asfaltigaanngitsup qalliusornissaa, mittarfik, mittarfimmur ingerlaarfik, unittarfillu	34	25	40	2023	3	50
Qaamanerani aallaavissat, mittarfimmilu qulliit	11	15	30	2023	3	20
Tikittarfik/aallartarfik, garagealu	34	45	60	2024	2	30
Atortussat	23	30	50	2025	1	10
Aqqissuussineq, ingerlatsineq, sullifiullu torersaannera	19	23	45	2023	3	-
Naatsorsuutiginnisat	48	58	114	2023	3	-
Tasiilaq						
Sanatitsisut aningaasartuutissaat	38	50	70	-	-	-
Katillugit, Kulusuk Tasiilarlu	294	356	654	-	-	-

Tabel 2: Sanaartornissami aningaasartuutit – periarfissaq 1, 2 aamma 3 (mio. koruunit)

Aallarfik: Mannvit: Option Study, Rev. 2, doc. 1901005-TAS-ARP-0003, Rambøllilu

Mittarfissamut, mittarfimmur ingerlaarfissamut, unittarfissamullu nunami qaqqamilu suliaqarnerit Qartiterinissamut nunniornissamullu atugassat Mannvitip nalunaarusiai naapertorlugit missiliorneqarput. Tullertut periarfissani tamani suliassat ataasiakkaat qanoq naleqassanersut nalilerneqarpoq. Suliassat ataasiakkaat nalilerneqarnerini, nunami qaqqamilu suliaqarnissami suliassap naammassineqarnissaanut pisariaqarlutik suliassanut allanut aningaasartuutissat tamakkerlugit aamma naatsorsorneqarput.

Aqqusineq, biilnut inissiivik, sanaartorfigissaanerlu

Tasiilami aqqusinermit mittarfittaassamut 650 meterit missaannik aqqusinniortoqasassoq naatsorsuutigineqarpoq. Aqqusineq asfaltigaassanngilaq.

Innaallagissamut attaveqaatinullu pilersuutit, aqqusineq sinerlugu illoqarfimmi attaveqaatinut attaviliinerit sanaartorfigissaanermi aamma suliarineqassapput. Imeq, imerlu mingunnikoq tankimut katersorneqartassapput, imermillu pilersuinissami tankimit aamma pilersuisoqassalluni. Tankbilinik imaarneqarlutillu immerneqartassapput.

Mittarfissamut, mittarfimmut ingerlaarfissamut, unittarfissamullu qallersuineq

Mittarfimmi, mittarfimmut ingerlaarfissami, unittarfissamilu qallitussat nammassinnaallutik manngertut atorineqassapput, ujaraaqanillu qalluserneqarlutik. Siuliani eqqaaneqareersutut mittarfik 799 meterinik takitigisoq asfalterneqassaaq, mittarfiullu 1199 aamma 1500 meterinik takitigisut asfalterneqassanngillat.

Qaamanerani aallaavissat, mittarfimmilu qulliit

Mittarfimmi kiisalu mittarfimmut ingerlaarfimmi unittarfiullu eqqaa qullilersorneqassaaq. Tamatuma saniatigut isuata aappaani mikkiartorfik qullilersorneqassaaq. Mittarfik mittarfimmullu ingerlaarfik qaamanerani aqutissiuussisutut atorineqartassapput.

Mikkiartornermi ikiuutit takussaasut (PAPI)

Mittarfiup isuini mikkiartornermi ikiuutinik takussaasunik (PAPI) ataatsinik, anorisiummik (vindpose) qaammaqutilimmik, tikittarfiullu/aallartarfiullu qaavani qullersuarmik ikkussisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Mikkiartornermi aallaavissanut qullernut aningaasartuutissat ilanngullugit naatsorsorneqanngillat.

Tikittarfik/aallartarfik, garage-alu

Periarfissaq 1-imi 2-milu, timmisartut (soorlu assersuutigalugu DASH 8 – Q 200) annerpaamik 50-inik inissaqartitsisup, periarfissaq 3-milu (soorlu assersuutigalugu DASH 8 – Q400) annerpaamik 75-inik inissaqartitsisup sullinnissaanni pisariaqarnerpaanik atugassaqartitsilluni, Tasiilami tikittarfiliortoqassaaq/aallartarfiliortoqassaaq.

Aputaajaatinut, mittarfimmik asfaltigaanngitsumik ingerlatsinermi aserfallatsaaliinermilu atortunut kiisalu sullissinermi biilissanut inissaqartitsisumik sannaviutigisumik garage-aliortoqassaaq. Garageami sannaviortoqassaaq. Qulimiguulimmut nunaqarfiliartaatimut inissiviliortoqassaaq. Illuutit massakkut piusut peeriarlugit, mittarfittaami atorineqarsinnaassanersut ersarinnerusumik misissorneqassaaq.

Atortussat

Aputaajaanissamut atortussanik pisinissaq kiisalu mittarfiup qalliutaanik ingerlatsinissamut, aserfallatsaaliinissamullu atortussat ilanngullugit naatsorsorneqarput. Tamatuma saniatigut sullissinermi angallatissanik, angalasut nassataannik assartuutissat il.il. naatsorsorneqarput.

Aaqqissuussineq, ingerlatsineq, sulliffiullu torersaannera

Pilersitsinissamut, ingerlatsinissamut, sulliviullu torersaannissaanut 11 %-it immikkoortinneqassapput.

Naatsorsuutiginnigisamik aningaasartuutissat

Naatsorsuutiginnigisamik aningaasartuutissanut 25 %-it immikkoortinneqassapput.

Sanatitsisut aningaasartuutissaat

Paamiuni Mittarfimmit misilittakkat aallaavigineqarput.

4.5 Tasiilami nutaamik mittarfiliornikkut Kulusummi mittarfiup matuneqarnera

Kulusummi massakkut mittarfik matuneqassaaq, mittarfiullu Tasiilamut nuunneqareerneratigut innuttaasut suli Kulusummi najugaqarusuttut sullinnissaanni qulimiguulinnut mittarfiliortoqassalluni. Massakkut mittarfiusoq qulimiguulinnut mittarfittut atorineqarsinnaanersoq eqqarsaatigineqarnikuvoq, taamaattoqassappalli illuutit kiisalu Kulusuup

mittarfiullu akornanni aqqusineq annertuumik aserfallatsaalineqartariaqassapput. Taamaattumik taanna aaqqiussutissatut isigineqanngilaq.

Qulimiguulinnut mittarfik nunaqarfiup eqqaaniissaaq. Qulimiguulinnut mittarfiunikoq ammaqqinneqarsinnaanersoq misissorneqarnikuuvoq, ullutsinnili piumasaqaatinut naammassinninngimmat ammaqqinneqarsinnaanani. Qulimiguulimmut mittarfiliornissami sanaartornissami aningaasartuutissaq 1 million koruunit missaannut missiliorneqarput.

Kulusummi massakkut mittarfiup matuneqarnissaani aningaasartuutissat missingersuusiarineqarnikuunngillat, kisianni qularnanngitsumik 0,5 – 1,0 millioner koruunit missaanni naleqassalluni. Mittarfik matuinnassasoq, taamaalillunilu mittarfiup nuunneqarneratigut torersaanissaq aningaasartuutaassanngitsaq eqqarsaatigineqarpoq.

4.6 Aningaasaleeqqinnerit

Piviusunngornissaanut misissueqqissaarnerinut naleqqiukkaanni sivikinnerusumillu ingerlanneqassappat, aningaasaliissuteqaqqittoqassaaq. Aningaasaleeqqaarnermut naapertuuttumik pitsaassutsit piginnaassutsillu pissarsiarisinnaaqqullugit, aningaasaliinernut aningaasartuutit 50 procentiinnaanik illuutitut atortulersuutinullu aningaasaleeqqittoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqarpoq, sanaartornissamut piffissarititaaq assigalugu aningaasaleeqqittoqarsinnaassasoq.

5. INGERLATSINERMI MISSINGERSUUTIT

Ullumikkut mittarfeqarneq ingerlatiinnarlugu tunngaviusumik periarfissami kiisalu timmisartunut mittarfik Kulusummit Tasiilamut nuunneqarluni periarfissani, Kulusummi Tasiilamilu ingerlatsinissami missingersuutissatut naatsorsuutigineqartut immikkoortumi matumani nassuiaatigineqarput. Periarfissani naatsorsuutigisamik ingerlatsinermi isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartunut, mittarfeqarfiit 2018-imi naatsorsuutai aallaavigineqarput.

Siunissamut ilimagisat naatsorsuutigisallu arlaqartut tunngavigalugit ingerlatsinissami missingersuutissat suliarineqarput, taamaattumillu pissusissamisuginnartumik nalorninartortaqlutik.

5.1 Ingerlatsinermi missingersuutinut tunngavissat

Siuliani eqqaaneqareersutut Mittarfeqarfiit Kulusummi mittarfimmut 2018-imi naatsorsuutai aallaavigineqarput. 2020 aallarnerfigalugu aallarnermi, ilaasunullu akitsuutinik il.il. Mittarfeqarfiit iluarsissuteqarmat, akitsuutit assigiinngitsut qaffaanernut naapertuuttumik isertitit iluarsineqarput. Agguaqatigiissillugu qaffariaat 5 %-iuvoq.

Ilaasussat, illuutissat ilanngullugit mittarfiup takissusissaa apeqqutaatillugit imaluunniit MITimit naliliinerit aallaavigalugit, periarfissani aningaasartuutissat tamarmik nalilersorneqarput. Ilaasussat, mittarfiulluunniit takissusissaa aallaavigalugu aningaasartuutissat aqunneqassanersut pillugu, Rambøllip naliliineri aallaavigineqarput.

Naatsorsuutini aningaasartuuteqarfiusussat arlaqartut ilaasussanit imaluunniit mittarfiup takissusissaanit aqunneqanngillat, kisiannili taakkunanit marluusunit aqunneqarnerullutik. Tamanna patsisaalluni aningaasartuuteqarfissat 'ingerlatsinermi aningaasartuutit' kiisalu 'aserfallatsaaliinissami aningaasartuutit' ilaasussat amerlassusissaannit imaluunniit mittarfiup takissusissaanit sanaartukkaniillu aqunneqartussat nalilerneqartut, aningaasartuuteqarfissatut immikkut inissineqarput.

Aningaasartuutissat Tabel 3-mi takutinneqarput, uuttuullu suna siuariartornermut pitsaanerpaamik nassuiaataanersoq kiisalu 2022-mit 2042 tikillugu misissueqqissaarfiup nalaani ukiumut ataatsimut aningaasartuutissani tamani allassimalluni. Suliat amerlinissaannut

tunniussinnaasat naammassangatinneqarmata, aningaasartuutissat ilaat qaffariassanngitsut naatsorsuutigineqarpoq. Taakku 0,0 procentimik allassimapput. Aningaasartuuteqarfissat allat ilaasut amerliartornerat ilutigalugu affaannaanik amerliartussasut naatsorsuutigineqarpoq, sinnerilu ilaasut ilutigalugit amerliartussasut ilimagineqarluni.

Isertitat aningaasartuutit	Aalajangiisuusut	Ukiumut qaffariaat
Isertitat		
Mittarfimmi akitsuutit	Ilaasut	2,0 pct.
Tunisineq, orsussaq	Ilaasut	2,0 pct.
Tunisineq, tamalaat	Ilaasut	2,0 pct.
Tusineq, unnuisarfimmi pisiniarfik	Ilaasut	2,0 pct.
Attartortitsinermi isertitat	Ilaasut	2,0 pct.
Ingerlatsinermi isertitat allat	Ilaasut	2,0 pct.
Aningaasartuutit		
Nioqqutissanut atuineq	Ilaasut	2,0 pct.
Ingerlatsinermi aningaasartuutit	Mittarfik/ Ilaasut	1,0 pct.
Allaffissorneq	Ilaasut	0,0 pct.
Ilinniartitaanermut aningaasartuutit	Ilaasut	2,0 pct.
Allat sullissinerinut	Ilaasut	0,0 pct.
Iluarsartuussinerit aserfallatsaaliinerillu	Mittarfik/ Ilaasut	0,0 pct.
Pisinerit	Ilaasut	1,0 pct.
Atorfimmut atatillugu angalanerit	Ilaasut	1,0 pct.
Sulisunut aningaasartuutit	Ilaasut	2,0 pct.
Aningaasaliineq	Ilaasut	0,0 pct.
Aningaasartuutit allat	Ilaasut	0,0 pct.

Tabel 3: Mittarfeqarfiit naatsorsuutaanni aningaasartuutit aallaavigalugit isertitassatut aningaasartuutissatullu ilimagineqartut

5.2 Periarfissaq 0: Kulusummi Tasiilamilu ullumikkut ingerlatsineq attatiinnarlugu

Massakkut mittarfiup aqqissuussaanaera attatiinnarneqassappat, Kulusummi Tasiilamilu ingerlatsinermi aningaasartuutissat periarfissaq 0-mi nassuiaatigineqarput. Kulusummi Tasiilamilu isertitat, ingerlatsinermilu aningaasartuutissat naatsorsorsinnaaqqullugit, Mittarfeqarfiit 2018-imi naatsorsuutai aallaavigineqarput. Ilaasut apeqquataatillugit naatsorsuutit malitsigisaanik 2018-imit 2026 tikillugu ukiumut 2 %-imik siumut iluarsiissutigineqarput. 2026-mit siunissami ingerlatsinermi angusassat, Tabel 3-mi nassuiaatigineqartutut siumut iluarsiiffigineqarput.

5.3 Periarfissat 1-3: Kulusummi qulimiguulinnut mittarfeqarluni Tasiilami mittarfimmik nutaamik ingerlatsineq

Kulusummut tunngatillugu Mittarfeqarfiit 2018-imi ingerlatsinermi naatsorsuutaat tunngavigalugit, massakkut Kulusummi nunap immikkoortortaani mittarfiup angissusaa piginnaasaalu aallaavigalugit Tasiilami mittarfimmik nutaamik ingerlatsinissami missingersuutissat missiliorneqarput. Mittarfinnut 799, 1.199 kiisalu 1.500 meterinik takitigisunut missingersuusiarineqartut assigiinngillat, Mittarfeqarfiillu 2020-mi nutaanik akigititaqalernera tunngavigalugu akigititat agguaqatigiissillugu tamarmik 5 %-imik qaffariarnissaat naatsorsuutitut ikkunneqarluni.

Aningaasartuutissat pingaartumik ilaasussanit sunnerneqartussani (takuuk Tabel 3), massakkut Kulusummi mittarfimmi ilaasumut ataatsimut aningaasartuutit tunngavigineqarput. Naatsorsuutini aningaasartuuteqarfissat mittarfiup takissusissaanut tunngassuteqartut,

Kulusummi mittarfimmik aamma aallaaveqarput. Kulusummi mittarfik asfaltigaannginnami, taamaalillunilu Tasiilami mittarfiliassamat assingummat, Kulusummi mittarfik aallaavittut atorveqarpoq.

5.4 Periarfissani taakkunani sisamani ingerlatsinissami missingersuutit takussutissartaa

Qupperneq tullermi Tabel 4-mi takutinneqartutut, siuliani ilimagineqartut aallaavigalugit periarfissani tamani ingerlatsinermi missingersuutissanut tunngavissiippat.

Piffissaq tamakkerlugu 2 procentimik qaffariartarnissaanik ilimagineqartoq piviusunngussappat, ingerlatsinermi angusani tamani Periarfissaq 0-imi Kulusummi 2026-mi sinneqartoorutissaq 6,1 mio. koruuniussangatinneqarpoq. Tasiilami qulimiguulinnut mittarfik 2023-mi 17.000 koruunit missaannik ingerlatsinermi angusaqassasoq naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Mittarfiup nutaamik aaqqissuuteqqinneqarnerani periarfissaq 1-imi Kulusummi qulimiguulinnut mittarfimmi 2026-mi ingerlatsinermi angusaq 0-inngussaaq, Tasiilamilu mittarfimmi 799 meterinik takitigisumi sinneqartoorutit 2,5 mio. koruuniussallutik, mittarfimmilu 1.199 meterinik takitigisumi sinneqartoorutit 2,1 mio. koruunit missaanniissallutik. Kulusummi massakut mittarfimmut sanilliullugu Tasiilami mittarfissami periarfissaq 0-imi appasinnerusumik angusaqarnissaq, ilaasut ikilinissaannik, malitsigisaanillu ilaasunit akitsuutinit isertitassat annikinnerunissaannik kiisalu suliassat ikilinerinik aallarnermi akitsuutit ikilinerinik pingaartumik patsiseqarpoq. Taamaalilluni isertitassat 29,3 mio. koruuninit, 13,3 mio. koruuninut appassappat.

	Periarfissaq 0 Mittarfiup ullumikkutut aaqqissuusaanera				Periarfissaq 1 Mittarfik 799 m. asfaltigaq		Periarfissaq 2, Mittarfik 1.199 m. asfaltigaangitsoq		Periarfissaq 3, 1.500 m. asfaltigaangitsoq	
	Kulusuk Mittarfik	Tasiilaq Qulimigu ulinnut	Kulusuk Mittarfik	Tasiilaq Qulimiguulin nut	Kulusuk Qulimig uulinnut	Tasiilaq Mittarfik	Kulusuk Qulimiguu linnut	Tasiilaq Mittarfik	Kulusuk Qulimiguu linnut	Tasiilaq Mittarfik
	2018	2018	2026	2026	2026	2026	2026	2026	2026	2026
Ingerlatsinermi isertitat	23.319	375	29.370	479	15	13.294	15	13.294	16	13.294
Mittarfimmi akitsuutit	15.498	385	19.837	493	16	8.979	16	8.979	16	8.978,6
Orussamik tunisineq	4.905	0	5.979	0	0	2.706	0	2.706	0	2.706
Tamalaanik tunisineq	584	-10	712	-13	0	322	0	322	0	322
Unnuisarfimmi tunisineq	1.954	0	2.381	0	0	1.078	0	1.078	0	1.078
Attartortitsinermi isertitat	378	0	461	0	0	209	0	209	0	209
Ingerlatsinermi aningaasartuutit	-19.072	-379	-23.185	-462	-15	-10.801	-15	-11.153	-15	-11.466
Nioqquutissanik atuineq	-4.707	-8	-5.738	-10	0	-2.597	0	-2.597	0	-2.597
Ingerlatsinermi aningaasartuutit	-3.147	-16	-3.836	-19	-1	-1.762	-1	-1.762	-1	-1.774
Allaffissorineq	-227	-1	-277	-1	0	-125	0	-125	0	-125
Ilinniarnernut aningaasartuutit	-95	0	-116	0	0	-53	0	-53	0	-53
Sullissinerit	-316	2	-385	3	0	-174	0	-174	0	-174
Iluarsartuussinerit aserfallatsaaliinerlu	-1.300	-14	-1.585	-16	-1	-1.000	-1	-1.351	-1	-1.651
Pisinerit	-171	0	-209	0	0	-94	0	-94	0	-94
Atorfimmut atatillugu angalanerit	-571	-5	-696	-6	0	-315	0	-315	0	-315
Sulisut	-8.330	-337	-10.154	-411	-13	-4.596	-13	-4.596	-13	-4.596
Aningaasaliineq	-155	0	-189	0	0	-85	0	-85	0	-85
Ingerlatsinermi angusaq	4.247	-4	6.121	17	1	2.493	1	2.141	1	1.828

Tabel 4: Periarfissani tamani 2018-imi 2026-milu ingerlatsinermi missingersuutit (tusinde koruuninngorlugit)

Nassuiaat: Tusindimut qaninnermut naatsorsorneqarput. Imaappoq, immikkoortut ilaanni inernera naapertuuttuaannangilaq.

5.5 Kiffartuussinermi isumaqatigiissutit

Tasiilap eqqaani qulimiguulimmik timmisartuussisarnernut ullumikkut 11,5 mio. koruunit tapiissutigineqartarput, taakkulu affaasa missaat massakkut Tasiilap Kulusuullu akornanni ilaasut akunnittarnerinut tunngassuteqarlutik.

Inuttanut qulimiguulimmik sillimasoqarneratigut, qulimiguuliullu aserfallatsaalineqarnissaanut aalajangersimasumik aningaasartuutit ilaatigut patsisaallutik, akunnittoqartarunnaarneratigut tapiissutit affaannangortinneqarsinnaassagunangillat. Kulusummi mittarfik Tasiilamut nuunneqassappat, aalajangersimasumik aningaasartuutit taakku nunaqarfinnut timmisartuussisarniinnarnit aallaaveqassapput.

Taamaakkaluartoq Rambøllip nalilerpaa, aningaasartuutitut nikerartunut ukiumut 6 mio. koruunit missaat sipaarutigineqarsinnaassasut, taamaalillunilu Kulusummi mittarfik Tasiilamut nuunneqassappat, Kulusummi Tasiilamilu mittarfiit akornanni massakkut timmisartuussisarnernut kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinut 6,0 mio. koruunit missaat aamma sipaarutigineqarsinnaassasut.

	Periarfissaq 0	Periarfissat 1 – 3
Kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutit	11,5	6,0

Tabel 5: Kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutit nallersuunneqarnerat (mio. kr.)

6. MISSINGERSUUTINI ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ

Mittarfissaq 2026-mi atulernissaa naatsorsuutigalugu, periarfissani taakkunani sisamaasuni missingersuutitigut aningaasaqarneq immikkoortumi matumani saqqummiunneqarpoq. Misissueqqissaarnerup nalaani sanaartornissamut kiisalu ingerlatsinissamut aserfallatsaaliinissamullu aningaasartuutissat, isertitassallu periarfissani tamani nassuiaatigineqarput. Naatsorsuutit ukiumut naatsorsorneqarput, misissueqqissaarnerullu sivissusaanut naleqqiunneqarlutik.

Sanaartornissami aningaasartuutissat kiisalu periarfissani tamani Mittarfeqarfiit ingerlatsinermi sinneqartoornerata amigartooruteqarnerataluunniit kingunerisaanik, Kalaallit Nunaanni Nunap Karsiani akiliisinnaassutsimut ataavartumik sunniutissai misissueqqissaarnerup taassuma takutippaa. Sanaartornissami aningaasaliinissanut, ingerlatsinermilu negativimik angusassanut erniaasinnaasunut tunngatillugu, ernianut aningaasartuutissat periarfissat pillugit allaatigisami siullermi isiginiarneqanngillat.

Naatsorsuutigisat nalunaarusiami immikkoortoq 4-mi 5-imilu nassuiaatigineqartuni sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinermilu isertitassat aningaasartuutissallu naatsorsornerini aallaavigineqarput.

6.1 Tunngavigineqartut allat

“Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuineramik suliaqarnermut ilitsersuut” Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiup 2014-mi saqqummersitaani tunngavissatut nassuiaatigineqartut malillugit misissueqqissaarneq ingerlanneqarpoq.

Periarfissatut misissuiffigineqartuni pingasuusuni, missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi nalinginnaasumik tunngavissat arlaqartut malinneqarput. Nalinginnaasumik tunngavissat Tabel 7-imi takuneqarsinnaapput.

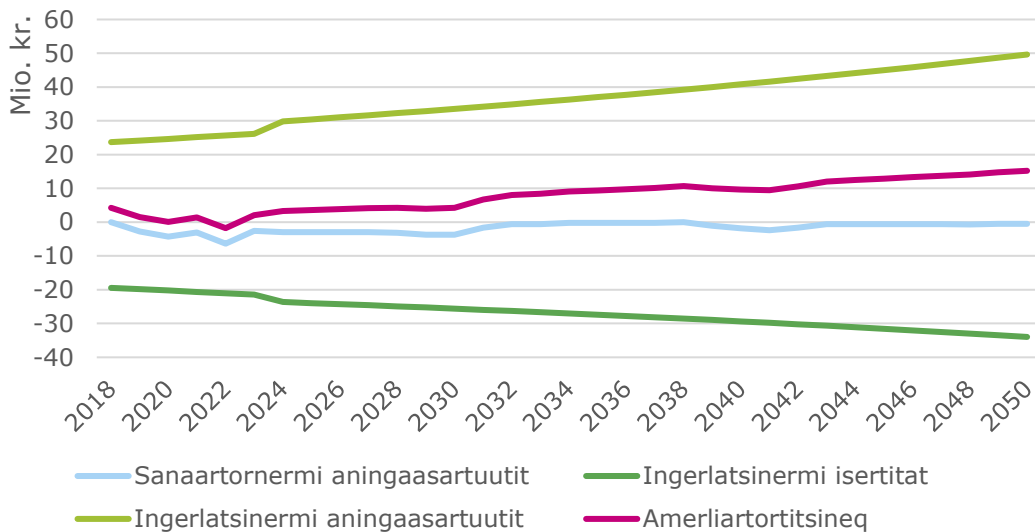
Ilimagisaq	
Akigititassaq	2018-imi akit aalajangersimasut
Piffissaq misissueqqissaarfiusoq	2018-2050
Piffissaq ingerlatsiviusoq	2026-2050
Piffissaq sanaartorfiusoq	2023-2025
Ukiumut ilaasut amerlinerat	2 pct.

Tabel 6: Nalinginnaasumik tunngavigineqartut

6.2 Periarfissaq 0: Mittarfiup aaqqissuussaana attatiinnarneqarluni

Periarfissaq 0-imut tunngatillugu massakut mittarfiusoq attatiinnarneqarluni, misissueqqissaarfiusumi tamarmi ataavartumik sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsineri aningaasartuutissat isertitassallu, tulliuttumi takussutissiami takunneqarput. Tamatuma saniatigut misissueqqissaarnerup nalaani Kalaallit Nunaata karsianut sunniutissat takutinneqarput.

Takussutissiaq 3-imi takuneqarsinnaavoq, ingerlatsineri angusanit tassuugu matussuserneqarsinnaassasunik ataatsimut isigalugu Kulusummi Tasiilamilu sanaartornissami killilimmik aningaasartuuteqassasut. Isertitassat aningaasartuutissallu ataatsimut misissoqqissaarnerini piffissap annersaa pitsaasumik inissisimapput, misissueqqissaarnerullu naammassinerani ingerlatsineri ataatsimut angusat 15 mio. koruuniussallutik.

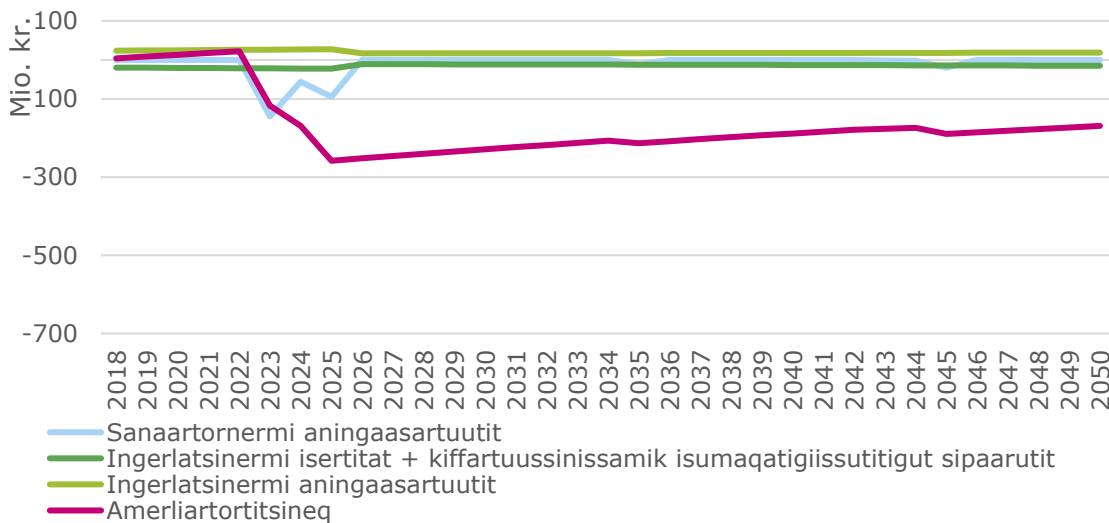
Takussutissiaq 3: Periarfissaq 0-imi sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsineri aningaasartuutissat, ingerlatsinermilu ataatsimut angusat – mittarfiup, qulimiguulinnut mittarfiup aaqqissuussaanaerisa allangortinneqannginerisigut

6.3 Periarfissaq 1 - 3: Mittarfimmuut aaqqissuussineq nutaaq

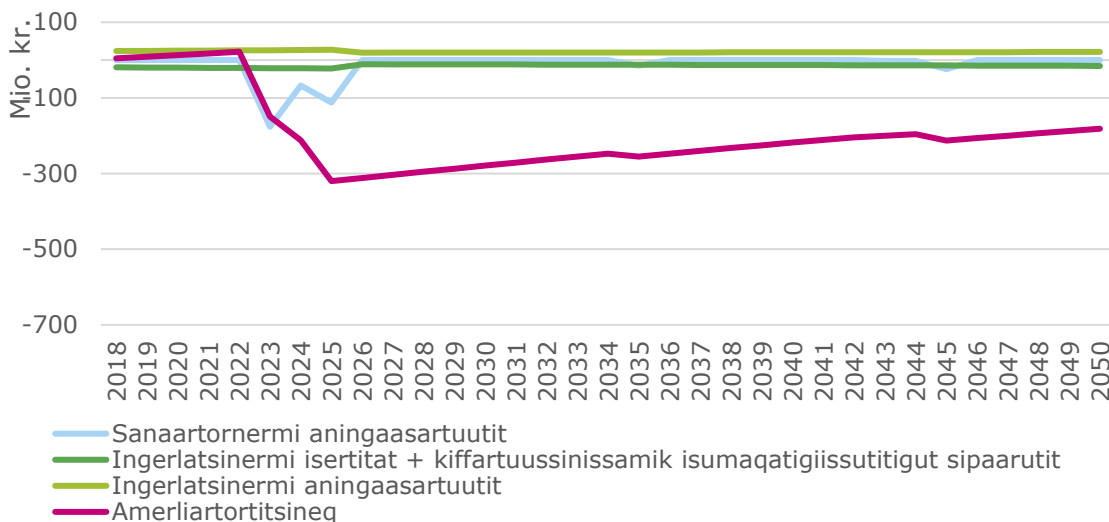
Mittarfimmuut aaqqissuussineq allangortillugu periarfissani 1-imi, 2-mi 3-milu misissoqqissaarnerini tamani ataavartumik sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsineri aningaasartuutissat isertitassallu tulliuttuni takussutissiani Takussutissiaq 4-imi, Takussutissiaq 5-imi Takussutissiaq 6-milu takuneqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut mittarfimmik nutaamik aaqqissuussinerup atuutsilersinneqarnerani ataatsimut sunniuteqassasoq, misissueqqissaarnerup nalaani takuneqarsinnaavoq.

Periarfissani 1-imi, 2-mi 3-milu misissueqqissaarnerup ingerlannerani Kalaallit Nunaata karsianut negativimik sunniuteqassasoq Takussutissiaq Takussutissiaq 4-imi Takussutissiaq 5-imi Takussutissiaq 6-milu takuneqarsinnaavoq. Matumani misissueqqissaarnerup aallartinnerani sanaartornissami aningaasartuutissat patsisaapput. Misissuiffigeqqissaarfiup nalaani

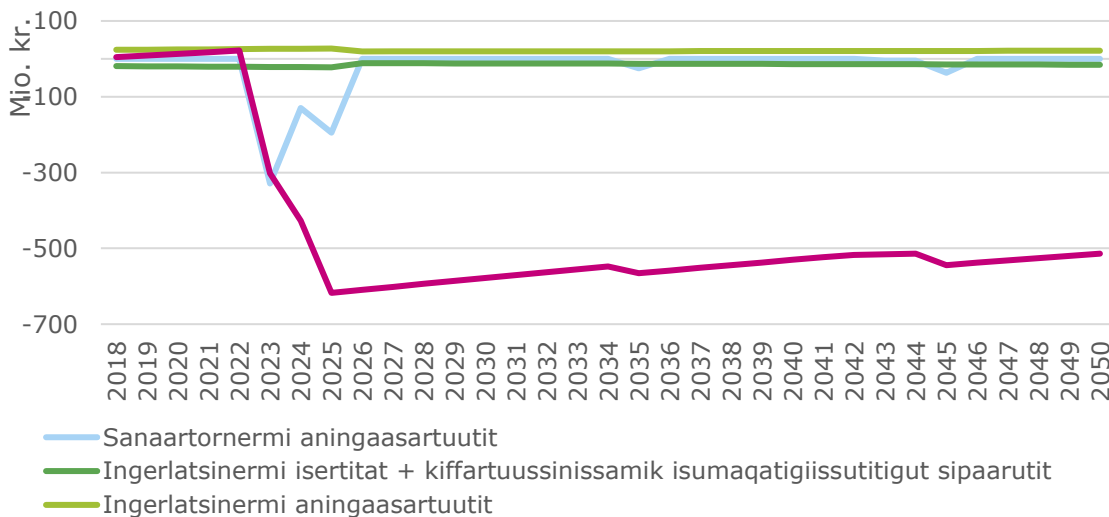
akiliisinnaassuseqarnermut pitsaasumik angusaqarnissami, ingerlatsinermi angusat pitsaasut naammangillat.

Takussutissiaq 4: 799 meterimik mittarfeqarluni periarfissaq 1-imi sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinermi aningaasartuutissat, ingerlatsinermilu ataatsimut angusat.

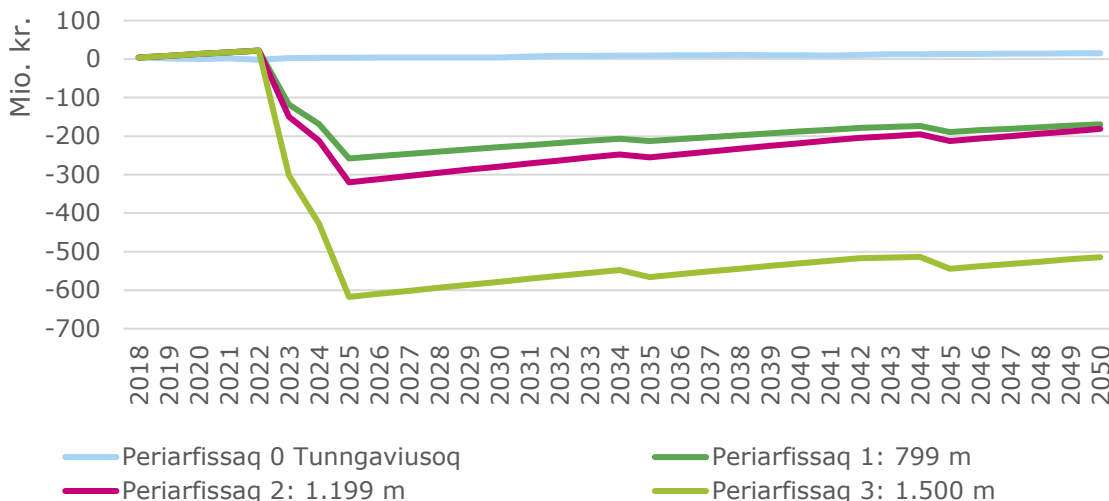
Takussutissiaq 5: 1199 meterimik mittarfeqarluni periarfissaq 2-imi sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinermi aningaasartuutissat, ingerlatsinermilu ataatsimut angusat.

Takussutissaq 6: 1500 meterimik mittarfeqarluni periarfissaq 2-mi sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinerimi aningaasartuutissat, ingerlatsinermilu ataatsimut angusat

6.4 Periarfissani taakkunani pingasuusuni akiliisinnaassutsit missingersuusiarineqarnerisa nallersuunneqarnerat

Periarfissani taakkunani sisamaasuni ataatsimut ingerlatsinerimi angusat takussutissiami tulliuuttumi nallersuunneqarput. Uani periarfissaq 0-imi (ullumikkutut) misissuiffik tamakkerlugu qaffakkiartuaarpoq, illuatungaani periarfissaq 1-imi, 2-mi 3-milu ukiuni sanaartorfiusuni Kalaallit Nunaata Karsianut malunnaartilimmik negativimik sunniuteqarluni, ukiulli ingerlanerini piffissap annersaa qaffakkiartuaarluni.

Takussutissiaq 7: Ukiumut sanaartornermi aningaasartuutit, ingerlatsinerimi aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinerimi isertitat tunuliaqutaralugit, periarfissani tamani ingerlatsinerimi missingersuutit nallersuunneqarnerat

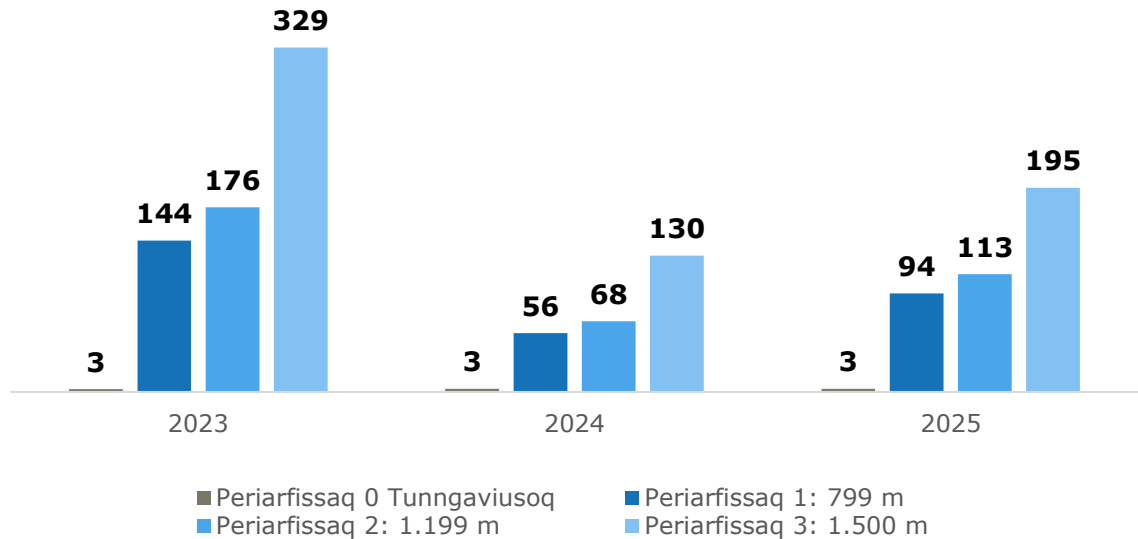
7. INUIAQATIGIIT ANINGAASAQARNERINIK MISISSUEQQISSAARNEQ

Missingersuutini aningaasaqarnerup misissoqqissaarnerani ilimagisanut immikkoortoq una nangitsineruvoq, uanili aningaasaliinissami missingersuutit isiginiarnagit, inuiaqatigiit isiginiarpagut.

Ullutsinni nalingata qaffasinnerpaap, Tasiilami/Kulusummi mittarfiliornissami periarfissat pitsaanerpaap takutippaa. Aningaasartuutit isertitallu kiisalu kiffartuussinerimi isumaqatigiissutitigit sipaarutit ilaatinneqarlutik, inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut misissueqqissaarnerup pineqarpoq. Mittarfimmik ingerlatsinerimi toqqaannartumik isertitat aningaasartuutillu saniatigit, angalanerimi piffissatigit aningaasartuutitigullu inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut iluanaarutit misissueqqissaarnermi ilaatinneqarput.

7.1 Sanaartornermi aningaasartuutit

2023-mit 2025 tikillugu periarfissani sisamaasuni sanaartornissami aningaasartuutit qanoq agguataaqanersut Takussutissiaq 8-mi takutinneqarpoq. Sanaartornermi tamakkiisumik aningaasartuutit, immikkoortoq 4-mi takutinneqartutut sanaartornermi nutarterinermilu aningaasartuutininut naapertuupput. Takussutissiami takuneqarsinnaavoq, periarfissaq 0-imut sanilliikkaanni misissueqqissaakkap aallartinnerani periarfissaq 1-imi aamma 2-mi, pingaartumillu periarfissaq 3-mi sanaartornissami aningaasaliissutissat annertungaatsiartut.

Takussutissiaq 8: Sanaartorfiup nalaani sanaartornermi aningaasartuutit (mio. koruuninngorlugit)

Misissueqqissaarnerup nalaani aningaasaliissutit naammanneriataarnissaanni, inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa misissuiffigeqqissaarnerini aningaasaleeqqissinnaaneq eqqarsaatigineqarpoq. Inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa misissuiffigeqqissaarnerini sanaartornissami missiliuutissatut ilimagisat,

Sanaartornissami aningaasartuutit	P1: 799 meteri asfaltigaq	P2: 1.199 meteri asfaltigaanngitsoq	P3: 1.500 meteri asfaltigaanngitsoq	Sanaartornisap aallartinnera (ukioq)	Sanaartorfik (# ukiut)	Nalikilli-lineq (# ukiut)
Kulusuk	15	15	15	-	-	-
Qulimiguulinnut mittarfiliorneq	2	2	2	2025	1	30
Ingerlatsinermi atortussat	11	11	11	2025	1	20
Timmisartunut sullissinermi, orsiinissamilu atortut	2	2	2	2025	1	20
Tasiilaq						
Entrepenørnit aningaasartuutissaat	241	291	569	-	-	-
Nunami, qaqqamilu suliaqarnerit	64	85	220	2023	3	-
Aqqusineq, biilinnut inissiivik, sanaartorfigissaanerlu	8	10	10	2023	3	50
Asfaltigaanngitsup qalliusersornissaa, mittarfik, mittarfimmut ingerlaarfik, unittarfillu	34	25	40	2023	3	50
Qaamanerani aallaavissat, mittarfimmilu qulliit	11	15	30	2023	3	20
Tikittarfik/aallartarfik, garagealu	34	45	60	2024	2	30
Atortussat	23	30	50	2025	1	10
Aaqqissuussineq, ingerlatsineq, sullifiullu torersaanera	19	23	45	2023	3	-

Naatsorsuutiginnigisat	48	58	114	2023	3	-
Tasiilaq Sanatitsisut aningsartuutissaat	38	50	70	-	-	-
Katillugit, Kulusuk Tasiilarlu	294	356	654	-	-	-

Tabel 2

-mi takutinneqartutut ipput.

Misissueqqissaarnerup ingerlanerani sivilunerumik atasussanut, piffissap naanerani naatsorsuutigisamik nalinga misissueqqissaarnermi ilanngunneqarpoq. Piusinnaassusiinik ilimagineqartut kiisalu piusinnaanerisa naleerutsinneri aallaavigalugit, sanaartornermi piffissap naanerani naatsorsuutigisamik nalinga nalilerneqarpoq.

Sanaartornermi aningsartuutit agguataarneqarnerat, sanaartornissamilu nalinginnaasumik tunngavissat siuliani nassuiaatigineqartutut aallaavigineqarpata, sanaartornermi aningsartuutit 2018-imi nalingat (ullutsinni nalinga) Tabel 7-imi takutinneqartutut issapput.

	Sanaartornermi aningsartuutit (Ullutsinni nalinga 2018, mio. kr.)
Periarfissaq 0	-35
Periarfissaq 1	-236
Periarfissaq 2	-288
Periarfissaq 3	-530

Tabel 7: 2018-imi nalinga (ullutsinni nalinga) aallaavigalugu periarfissani tamani sanaartornermi aningsartuutissat

7.2 Ingerlatsinermi angusat

Periarfissani tamani 2026-mi isertitassatut aningsartuutissatullu naatsorsuutigineqartut immikkoortoq 5-imi saqqummiunneqarlutik ilimagineqartunut, isertitassatut aningsartuutissatullu naatsorsuutit aallaaveqarput. Aningsartuuteqarfissat tamarmik aalajangersimasumik aningsartuutissatut imaluunniit assigiinngitsunik marlunnik aningsartuutissatut nalilerneqarput. Aningsartuuteqarfissat tamarmik Tabel 3-mi nassuiaatigineqarput, soorluttaaq aningsartuuteqarfissat tamarmik naatsorsuutigisamik annertusinissaat nassuiaatigineqartoq.

2018-imit 2050 tikillugu misissueqqissaarfiginerani periarfissani misissuiffigineqarsimasuni ingerlatsinermi angusanit 2018-imi nalinga (ullutsinni nalinga) Tabel 8: takutinneqarpoq. Tabelimi takuneqarsinnaavoq, periarfissani pingasuusuni tamani ingerlatsinermi angusanut ullutsinni nalinga pitsaassasoq, periarfissarli 0-imi mittarfinnut akitsuutinit isertitat annerpaallutik annerpaasoq.

	Periarfissaq 0: Ullumikkutut	Periarfissaq 1: 799 m asfaltigaasoq	Periarfissaq 2: 1.199 m asfaltigaanngitsoq	Periarfissaq 3: 1.500 m asfaltigaanngitsoq
Ingerlatsinermi aningsartuutit	-480	-293	-297	-300
Ingerlatsinermi isertiat	634	344	344	344
Katillugit	154	51	47	43

Tabel 8: Isertitassat, ingerlatsinermilu aningsartuutit ullutsinni nalingat mio. koruuninngorlugit

Aallerfik: Mittarfeqarfiinit naatsorsuutit, Rambøll-illu misissueqqissaarnera.

7.3 Angalanermi aningaasartuutitigut piffissatigullu sipaaruteqarneq

Nunap immikkoortortaani akunniffiusartumik Tasiilami mittarfiliortoqarpat, ikitsuinnaat Tasiilap Kulusummilu qulimiguulinnut mittarfiup akornanni angalasussat eqqaassanngikkaanni, Kulusuup Tasiilallu akornanni akunnittarneq atorunnaassaaq.

Kulusuup Tasiilallu akornanni siumuinnaq qulimiguulimmut billetsit ullumikkut 925 koruuneqarpoq, tamannalu Nuup Tasiilallu akornanni billetsit akianut nallersuutissagaanni 20 %-iuvoq kiisalu Reykjavikkip Tasiilallu akornanni billetsit akianut nallersuussullugu 17 %-iulluni. Taamaallilluni minnerunngitsumik takonarissat eqqarsaatigalugit angallannerulernermik kinguneqarsinnaasumik kitaata sineriaanit, Islandimiillu angalasut siumut utimullu billetsimut annertuumik sipaaruteqartalissapput.

Ilaasut Tasiilaliartartuinnaat, Tasiilamiillu aallartartuinnaat kisiisa sipaaruteqarfiginagit, ilaasulli aamma nunaqarfiliartartut, nunaqarfimmiillu aallartartut kiisalu Nuummur Reykjavikimullu utimullu angalasartut soorunalimi aamma sipaarutigineqassapput

Tasiilami mittarfissap nutaap 2026-mi ammarnerani ukiumut ilaasut 15.000-t missaat Kulusuup Tasiilallu akornanni qulimiguulimmik angalassanngillat, aningaasanngorlugulu ukiumut 13,8 mio. koruunit missaat billetsinut toqqaannartumik sipaarutigineqassallutik. Tamatumani ilaatigut pisortat billetsit akiligaat, ilaatigut inuinnaat billetsit akiligaat, billetsillu takonarissat akiligaat.

Billetsinut toqqaannartumik sipaarutissap saniatigut, Tasiilamut toqqaannartumik timmisartuussisarnikkut angalanermi piffissaq atorveqartartoq malunnaatilimmik sivikillissaaq. Timmisartut angissusiisa assigiinnginnerat patsisaalluni (timmisartumi ilaasut 37-t) aamma (qulimiguulimmi ilaasut qulingiluat), ullumikkut illoqarfiit taakku marluk akornanni angalasut ingerlaqqinnissaminut iluatsitsigunik akunnerit marluk-pingasut utaqqisarput, ilaallu sivisunerujussuarmik utaqqisarlutik.

Angalasut qanoq sivisutigisumik utaqqisinnegartarnersut kisitsisaatigineqanngilaq, mianersortumilli ilimagineqarpoq, ilaasut tamarmik akunnerit marluk utaqqisartut, uanilu agguaqatigiissillugu angalaneq utaqqinerlu aningaasanngorlugulu akunnermut 126 koruuniussasoq² naatsorsuutigineqassappat, ukiumut piffissatigut sipaarutissaq 3,8 millioner koruuniussaaq.

Misissueqqissaarfiup nalaa tamaat isigalugu angalanermi aningaasartuutitigut piffissatigullu sipaarutigineqartut naatsorsorneqassappata, Tabel 9-mi takutinneqartutut ullutsinni nalinga aallaavigalugit iluanaaruteqarfiussaaq. Atuisut sipaarutissaat taakku, mittarfiup takissusaanik aallaaveqanngimmata, periarfissat 1-imisut 2-misullu ippat.

	Periarfissaq 0	Periarfissat 1, 2, 3-lu
Angalanermi aningaasartuutit sipaarutigineqartut	0	202
Piffissatigut sipaarutissat nalinga	0	56
Atuisut iluanaarutaat, katillugit	0	258

Tabel 9: Ullutsinni nalinga aallaavigalugu atuisut angalanermi piffissatigullu sipaarutissaat mio. koruuninngorlugit

7.4 Inuiaqatigiit aningaasaqarnerini angusat

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa misissueqqissaarnerini angusat Tabel 10-mi takuneqarsinnaapput.

² Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik: "Takornariartsineq - Mittarfiit ilusaasa allanngortinnerisigut ineriartorneq siuarsarnerlu 2015"

	Periarfissaq 0: Ullumikkutu t	Periarfissaq 1: 799 m. asfaltigaq	Periarfissaq 2: 1.199 m. asfaltigaanngitsoq	Periarfissaq 3: 1.500 m. asfaltigaanngitsoq
Sanaartornermi aningaasartuutit	-35	-236	-288	-530
Ingerlatsinermi aningaasartuutit	-480	-293	-297	-300
Isertitat	634	344	344	344
Kiffartuussinissami isumaqatigiissutit	-343	-270	-270	-270
Angalanermi aningaasartuutitigu t sipaarutit.	-	202	202	202
Angalanermi piffissaq sipaarneqartoq	-	56	56	56
Katillugit	-224	-197	-254	-499
Katillugit, tunngaviumut	-	27	-30	-275

Tabel 10: Periarfissani tamani ullutsinni nalinga mio. koruuninngorlugu

Aallerfik: Mittarfegarfinnit naatsorsuutit, Rambøll-illu misissueqqissaarnera.

Ullutsinni nalinga isigalugu, periarfissani sisamaasuni tamani nalinga negativiusoq takuneqarsinnaavoq. Taamaakkaluartorli tunngaviumik periarfissamut sanilliullugu, periarfissaq 1-imi ullutsinni nalinga pitsaavoq. Taamaalilluni inuiaqatigiit aningaasaqarnerat isigalugu, periarfissaq 1-imi allaatiginninnertut Kulusummi mittarfimmik ullumikkutut ingerlatsinani, asfaltigaasumik 799 meterinik takitigisumik mittarfiliortoqaruni pitsaanagerussaaq. Illuatungaani periarfissaq 0-imut sanilliullugu periarfissaq 2 aamma 3 inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut negativimik naleqarpoq. Taamaalilluni inuiaqatigiit aningaasaqarnerat isigalugu, periarfissat 2-mi 3-milu allaatigineqartutut aqqissuussilluni ullutsinni aqqissuussineq attatiinnarneqaruni imminut akilersinnaanerussaaq.

7.5 Naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissaasa misissoqqissaarnerat

Misissueqqissaarnermi paasissutissat aallaavineqartut ilai naliliinernik aallaaveqarput, taamaattumillu taakkua annertussusaannut tunngatillugu nalorninartoqarlutik.

Tulliuttumi allannguutit naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissaasa misissoqqissaarnerat tulliuttumi takutinneqarpoq:

- Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiussaq
- Sanaartornermi aningaasartuutit
- Ilaasut amerliartornerat

Takussutissani ersarissakkani allannguutit inernerit Tabel 11-mi takutinneqarput.

	Periarfissaq 0: Ullumikkutu t	Periarfissaq 1: 799 m asfaltigaq	Periarfissaq 2: 1199 m asfaltigaanngitsoq	Periarfissaq 3: 1.500 m asfaltigaanngitsoq
Inerniliuussaq pingaarneq	-224,0	-197,3	-253,7	-499,1
Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiussaq 3%	-244,8	-184,3	-244,9	-504,7

Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiussaq 5%	-206,1	-205,0	-257,7	-489,6
Sanaartorneq -20%	-216,2	-147,6	-193,4	-389,1
Sanaartorneq +20%	-231,8	-247,0	-314,0	-609,2
Ilaasut ukiumut amerliartornerat *: 1%	-250,3	-219,3	-275,7	-521,2
Ilaasut ukiumut amerliartornerat *: 3%	-193,3	-172,0	-228,4	-473,8

Tabel 11: Aallavissani toqqakkani naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissaasa misissuqqissaarnerat (2018-mi nalinga - mio. koruuninngorlugu.)

* *Ilaasunut tunngatillugu naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat taamaallaat ingerlatsinermi angusanut sunniinerit pineqarput. Taamaakkaluartoq ilaasut amerlassusaat allanngussappata, sanaartornissami missingersuutit sunnerneqanngitsoorsinnaanngillat. Tamanna naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat misissuqqissaarnermi matumani ilaatinneqanngilaq.

Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiussatigut allannguutit, misissuqqissaarnermi angusanut annikinnerusumik taamaallaat kinguneqassasut Tabel 11-imi takutinneqarpoq. Kingumoortumik naatsorsuinermi 3 procentimik, 5 procentimillu ernialerlugu periarfissaq 1 orniginarneruvoq. Kingumoortumik naatsorsuinermi 3 procentimik, 5 procentimillu ernialerlugu tullertut periarfissaq 0 orniginarneruvoq.

Siusinnerusukkut eqqaaneqareersutut Mittarfeqarfiit aamma Mannvitip naatsorsuutai naapertorlugit sanaartornissami aningaasartuutissat nalilersorneqarput, taamaattumillu periarfissani qanoq annertutigisumik aningaasaliisoqassanersoq nalorninarloqarluni. Sanaartornissami aningaasartuutissani allannguutit, periarfissani sisamaasuni tamani ullutsinni nalinganut sunniuteqartorujussuusut takuneqarsinnaavoq. Sanaartornissami aningaasartuutissat 20 %-imik qaffariassappata, periarfissaq 1 orniginarunnaarluni periarfissaq 0 orniginarinningsaaq. – 20 %-iussappat periarfissaq 0 orniginarunnaarluni, periarfissaq 2 aamma orniginarinningsaaq.

Kulusuup Tasiilallu eqqaani angalasut amerlassusiinut ilimagisat misissuqqissaarnermi pingaaruteqarput. Ilaasut amerliartornissaat ilimagisat aallaavigalugit nalilersorneqarput, taamaattumillu ilimagisat taakku inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa misissuiffiqeqqissaarnerinut qanoq sunniuteqassanersut paasissallugu pingaaruteqarluni. Ilaasut +/- 1-imik allanngussagaluarpata, inernera qanoq allanngussanersoq Tabel 11-mi takutinneqarpoq. Ilaasut qanorluunniit allanngussagaluarpata, sanaartornissami aningaasaliissutissat allanngortariaqassanngitsut ilimagineqarpoq.

Tabel 11 tunuliaqutaralugu takuneqarsinnaavoq, ilaasut allanngoratarsinnaanerat misissuqqissaarnermi angusanut annertuumik sunniuteqassasoq. Ilaasut 3 procentimik 5 procentimillu amerlissappata, periarfissaq 1 sulii orniginarneruvoq, tulliulluni periarfissaq 0.

8. EQIKKAANEQ

Tasiilaq ornitassaattillugu, aammali eqqaani nunaqarfinnut nunaqarfinniillu qulimiguulimmik angalasut amerlanerpaartaat nunap immikkoortortaani timmisartuussinerni tikittagaannut, Tunumi nunap immikkoortortaani mittarfik Kulusummit Tasiilamut nuunneqassasoq, ukiut arllallit ingerlanerini politikikkut kissaataavoq.

Taamaalilluni ullutsinni Kulusummi mittarfimmu akunnitarneq eqqarsaatigalugu, allatut aqqiissuteqarnikkut toqqaannartumik timmisartuussisalerunikkut, billetsit akikinnerulernerisigut, angalanermilu sivikinnerusumik utaqqisalernikkut nunap immikkoortortaani aningaasaqarnermut, suliffissaqartitsiniarnikkullu nikittorsaataasinnasumik

angallannerup pitsanngorsarneqarnissaa, mittarfiup nuunneqarnissaanik kissaateqarnermut tunngaviuvoq.

Siuliani aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerit takutippaat, mittarfiup nutaamik aaqqiissuunneqarneratigut Kulusummi mittarfiup matuneqarneratigut assartuineri suliassat ikilissasut, billestit akikinnerulissasut, utaqqisarnerup sivikillinera aningaasaqarnermut sunniuteqassasoq, kiffartuussinermilu isumaqatigiissutinut aningaasartuutit sipaarutigineqartassasut.

Periarfissat sisamat misissorneqartut tamarmik, ullutsinni nalinga aallaavigalugu negativimik naleqarput. Tasiilamili nutaamik mittarfittaassamut periarfissat taakku pingasut nallersuunneqarpata, periarfissaq 0-imi (ullumikkut Kulusummi mittarfeqarneq) ullutsinni nalinga aallaavigalugu negativik naleqarluni -224 mio. koruuninik naleqartumut sanilliullugu, periarfissaq 1 (mittarfik 799 meteri asfaltigaasoq) ullutsinni nalinga aallaavigalugu annerpaamik naleqarluni -197 mio. koruuninik naleqarpoq. Aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu, Kulusummi mittarfik Tasiilamut Tasiilamiillu angalasunut akunniffiusartog ingerlatiinnarneqarani, Tasiilami mittarfiliortoqaruni pitsaanerussiaaq.

Taamaakkaluortoq naatsorsuutigisamit allatut pisoqaratarsinnaanerata misissuiffigeqqissaarnerata takutippaa, Tasiilami mittarfiliortoqaruni iluaqutaanissaanut pingaartumik sanaartornissami aningaasartuutissat apeqqutaasut. Sanaartornissami aningaasaartuutit 20 %-imik qaffannerisigut, ullutsinni mittarfiup aaqqiissuussaanaera ingerlatiinnarneqaruni iluarnerussiaaq.

Tamatuma saniatigut aningaasartalerneqanngitsunik toqqaannanngikkaluamik arlalinnik sunniutissartaqarpoq, soorlu assersuutigalugu inuutissarsiuqartunut tikikkumarnera pitsaanerulissaaq, minnerunngitsumillu Islandimit takornariartut Tasiilamut toqqaannartumik aqqutissaqalissallutik. Sunniutissat taakku, mittarfiup Kulusummit Tasiilamut nuunneqarneratigut aningaasatigut iluaqutissanut qularnanngitsumik pitsaasumik sunniuteqataassapput.

Tasiilami mittarfiliortoqassappat, Tasiilap eqqaani nunaqarfinnut timmisartuussisarnissani qulimiguulik mikinerusoq, assersuutigalugu AS350-i atorneqarsinnaassaaq, taamaalillunilu sumiiffiit taakku sullinnerini kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutit appartinneqarsinnaassallutik. Siuliani naatsorsuinerni tamanna ilaatinneqarpoq.

Taamaalilluni ataatsimut isigalugu misissueqqissaarnermi ilimagisat, inuiaqatigiit aningaasaqarnerinik naliliineq, toqqaannanngikkaluartumik atugarissaarnissamut tunngasut aallaavigalugit innersuussutigineqarsinnaavoq, asfaltigaasumik 799 meterimik mittarfiliortoqarluni Kulusummi mittarfik Tasiilamut nuunneqassasoq.

